

Matriisi

Matriisi on ”lukulaatikko”. Matriiseja merkitään yleensä latinalaisin suuraakkosin. Esimerkiksi

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{bmatrix}$$

on tyyppiä 3×2 oleva matriisi, missä 3 kertoo matriisin rivien ja 2 sarakkeiden lukumäärän.

Yleisemmin muotoa $n \times p$ olevaa matriisia merkitään

$$B = \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} & \cdots & b_{1p} \\ b_{21} & b_{22} & \cdots & b_{2p} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ b_{n1} & b_{n2} & \cdots & b_{np} \end{bmatrix} \quad (b_{jk} \in \mathbb{R} \text{ kaikilla } j \text{ ja } k)$$

tai lyhyemmin $B = [b_{jk}]$.

Matriisin alkioita on yllä merkitty muodossa b_{jk} , missä alaindeksin ensimmäinen luku kertoo alkion sijaitsevan rivillä j ja jälkimmäinen sarakkeessa k . Alkioon b_{jk} voidaan viitata myös $B(j,k)$.

Matriisin tyyppi voidaan ilmaista kirjoittamalla se matriisin nimen alapuolelle, esimerkiksi $B_{n \times p}$. Saman asian voi ilmaista myös merkinnällä $B \in \mathbb{R}^{n \times p}$, missä $\mathbb{R}^{n \times p}$ tarkoittaa kaikkien (reaalilukualkioisten) $n \times p$ -matriisien joukkoa.

Nimitystä vaakavektori käytetään matriiseista, joissa on vain yksi rivi, eli jotka ovat muotoa $1 \times n$ ja nimitystä pystyvektori tai lyhyemmin vain vektori käytetään muotoa $n \times 1$ olevista matriiseista.

Vaaka- ja pystyvektorit voidaan ilmaista toistensa avulla T-kirjaimen avulla (toistensa transposeina) alla olevien esimerkkien mukaisesti.

$$[a \quad b]^T = \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix}^T = [a \quad b]$$

Tyyppiä $n \times p$ oleva matriisi C on sama kuin $q \times r$ -matriisi D , jos ja vain jos niissä on yhtä monta riviä ($n = q$) ja yhtä monta saraketta ($p = r$) sekä jos niiden vastinalkiot ovat samat eli $C(s,t) = D(s,t)$ kaikilla $s \in \{1, \dots, n\}$ ja $t \in \{1, \dots, p\}$.

Esimerkiksi $[a \quad b] \neq \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix}$

Linkkejä

[Erilaisia matriiseja](#)

[Matriisien yhteenlasku ja skalaarilla kertominen](#)

[Matriisien kertolasku](#)

[Käänteismatriisi](#)

[Transponointi](#)

[Vektori](#)